

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Cvičení k pravopisným jevům - ČJL

Pracovní list 4

Autor: G. Orwell

1984 – umělecký text (ukázka)

(...) Svět venku v-padal i přes zavřené okno studeně. Na ulici vítr v-řil prach a -tržky papíru, a třebaže sv-tilo slunko a obloha b-la ostře modrá, zdálo se, jako b- nic nemělo barvu krom- těch vš-dypřítomn-ch pla-átů. Tvář s černým knírem -hlížela ze všech nároží, kam oko dohlédlo. Jeden v-sel na pr-čelí domu hned naproti. **Velký bratr tě sleduje**, hlásal nápis a tmavé oči hleděl- upřeně do Winstonových. (...)

Úkoly:

1. Doplnit chybějící části slov.
2. Zdůvodnit pravopisné jevy.
3. Zdůvodnit interpunkci v textu.
4. Vysvětlit, co rozumíme vyjádřením „Velký bratr tě sleduje“.
5. Najít v textu příslovečnou spřežku.
6. Najít v textu slovo složené.
7. Formulovat hlavní myšlenku textu, stanovit dobu vzniku textu.
8. Najít v textu prostředky umělecké obraznosti.

Autor: G. Orwell

Farma zvířat, Sklizeň – umělecký text (ukázka)

(...) Při senoseči se všichni nadřel-, ale nakonec dopadla mnohem lépe, než doufal-. Práce b-la někdy opravdu obtí-ná. Nářadí vym-slel- lidé a nikoli zvířata, a tak velká překážka -počívala v tom, že ani jedno zvíře nedokázalo používat nástroje, které v-žadoval- -přímený postoj. Prasata si však dovedla poradit s každou těžkostí. Koně znal- každou píď pole a rozum-l- tedy kosení a hrabání sena. Prasata sama sice žádnou práci nev-konávala, zato všechno řídila a dohlížela na ostatní. Bylo samozřejmé, že se se sv-mi znalostmi ujala vedení. Koně Boxer a Lupina se zapřáhl- do žacího nebo pohrabovacího vozu a kráčel-vytrvale kolem pole.

Dokonce i slepice a kačeny pob-hal- sem a tam a snášel- seno po jednotlivých stéblech v zobác-ch na kupk-. (...)

Úkoly:

1. Doplnit chybějící části slov.
2. Zdůvodnit pravopisné jevy.
3. Zdůvodnit interpunkci v textu.
4. Zdůvodnit, proč text řadíme k alegorické satíře na totalitní diktaturu a revoluci.

Autor: J. Steinbeck

Na plechárně – umělecký text (ukázka)

(...) V zadní místnosti laboratoře běhal- honil- se a pištěl- b-lé krys- v klec-ch V koutě jedné oddělené klece ležela kr-sí matka nad vrhem slep-ch nah-ch dětí a zatímco se podrážd-ně zuřivě ro-hlížela dávala jim napít

V kleci na chřest-še ležel- had- Hlav- si položil- na svá -točená těla a zíral- přímo před sebe hrozivě zachmuřeným- ostražitým- černým- očima V jiné kleci se pomalu -tyčila na zadní nohy ještěrka s kůží jako kabelka posetá korálk- a -těžka a líně šťourala drápk- do drátěné sítě. (...)

Úkoly:

1. Doplnit chybějící části slov.
2. Doplnit a zdůvodnit interpunkci v textu.
3. Najít v textu přívlastky, určit jejich druh.
4. Zdůvodnit ve větách shodu podmětu s přísudkem.
5. Najít v textu několikanásobné větné členy.
6. Najít v textu přirovnání.